# KRZYSZTOFORY

# KRZYSZTOFORY

Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa

33

Muzeum Historyczne Miasta Krakowa
Kraków 2015

**Krzysztofory. Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa** / Krzysztofory. Scientific Bulletin of the Historical Museum of the City of Kraków

**Kolegium Wydawnicze Muzeum Historycznego Miasta Krakowa** / Editorial Board of the Historical Museum of the City of Kraków:
Michał Niezabitowski (przewodniczący / President), Marcin Baran, Anna Biedrzycka, Elżbieta Firlet, Ewa Gaczoł, dr Grażyna Lichończak-Nurek, Wacław Passowicz, Jacek Salwiński, Joanna Strzyżewska, Maria Zientara

**Recenzenci** / Reviewers:
Monika Bednarek, Elżbieta Firlet, Janusz Firlet, Ewa Gaczoł, Marta Marek, Janusz Tadeusz Nowak, dr Grażyna Lichończak-Nurek, Genowefa Zań-Ograbek, Irena Palca, Wacław Passowicz, Jacek Salwiński, Joanna Strzyżewska, Maria Zientara

**Redaktor** / Editor:
Anna Biedrzycka

**Współpraca redakcyjna** / Co-editor:
Agata Dróżdż

**Projekt graficzny** / Graphic Design:
Monika Wojtaszek-Dziadusz

**Tłumaczenie streszczeń na język angielski** / Translation summaries into English:
Michał Szymonik

**Ilustracje** / Illustrations:
Archiwum Narodowe w Krakowie (ANK), Muzeum Historyczne Miasta Krakowa (MHK), Muzeum Narodowe w Krakowie (MNK), Wikimedia Commons (zgodnie z regulaminem korzystania ze zbiorów), Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Krakowie (WUOZ),
archiwum rodzinne Wolnych i inne archiwa prywatne
oraz / and:
Joanna Abramów, Maria Sokół-Augustyńska, Marcin Bartoszek, Anna Bojęś-Białasik, Mariusz Bil, Katarzyna Bury, Paweł Cembrzyński, Aleksander Danecki, Błażej Dąbrowski, Elżbieta Dubis, Aleksandra Jaklińska-Duda, Paweł Gołyźniak, Magdalena Goras, Michał Grabowski, Piotr Guzik, Katarzyna Gwóźdź, Piotr Gwóźdź, Małgorzata Multarzyńska-Janikowska, Andrzej Janikowski, Małgorzata Kaczmarczyk, Tomasz Kalarus, Kamil Kopij, Anna Kowalska, Paweł Kubisztal, Elżbieta Lang, Marta Wardas-Lasoń, Dominik Lulewicz, Mikołaj Łyskowski, Łukasz Majchrzak, Ewelina Mazurek, Janusz Tadeusz Nowak, Irena Palca, Róża Pieczonka, Janusz Podlecki, Krzysztof Przygoda, Agnieszka Suder, Maria Bicz-Suknarowska, Tomasz Szpytma, Bartłomiej Tofel, Aleksandra Kępkowska-Wilczek, Teresa Uroda-Wolny, Andrzej Zalewski

**Skład, przygotowanie do druku** / Typesetting:
Firma Poligraficzno-Komputerowa Polycomp Jacek Łucki

ISSN 0137-3129

© Muzeum Historyczne Miasta Krakowa, Kraków, 2015
**Wydawca** / Publisher: Muzeum Historyczne Miasta Krakowa
Rynek Główny 35
31-011 Kraków
www.mhk.pl

**Rocznik jest wpisany do wykazu czasopism naukowych prowadzonego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (część B, poz. 835). Pierwotną wersją czasopisma jest wersja drukowana** / The annual is listed in the register of research periodicals kept by the Ministry of Science and Higher Education (Part B, item 835). The periodical originally comes out in print

**Druk** / Print:
Belcaro sp. z o.o.

## Spis treści
Contents


9 — **Z dziejów placu Szczepańskiego w Krakowie**
From the History of Szczepański Square in Kraków

11 — Elżbieta Dubis — **Stratygrafia placu Szczepańskiego**
The Stratigraphy of Szczepański Square

27 — Marta Wardas-Lasoń, Elżbieta Dubis, Łukasz Majchrzak, Błażej Dąbrowski, Wojciech Tabaszewski, Tadeusz Sokołowski, Urszula Sowina — **Analiza geochemiczna elementów podłoża placu Szczepańskiego**
Geochemical Analysis of Soil Elements in Szczepański Square

35 — Joanna Abramów — **Wyniki analiz makroskopowych szczątków roślinnych z prób glebowych pobranych w trakcie ratowniczych archeologicznych prac wykopaliskowych realizowanych w 2009 roku na placu Szczepańskim**
Results of Macroscopic Analyses of Plant Remains from Soil Samples Obtained during Rescue Archaeological Excavations Conducted in Szczepański Square in 2009

57 — Jarosław Wilczyński, Piotr Wojtal, Krzysztof Wertz, Lembi Lõugas — **Wyniki badań archeozoologicznych zwierzęcych szczątków kostnych z badań wykopaliskowych prowadzonych w 2009 roku na placu Szczepańskim**
Results of Archaeozoological Examination of the Remains of Animal Bones Excavated in Szczepański Square during a Survey in 2009

73 — Elżbieta Dubis — **Cmentarzysko wczesnośredniowieczne na placu Szczepańskim**
Early Mediaeval Burial Ground in Szczepański Square

97 — Łukasz Majchrzak — **Średniowieczne studnie odkryte w czasie badań archeologicznych na placu Szczepańskim w 2009 roku**
Mediaeval Water Wells Discovered during Archaeological Research Conducted in Szczepański Square in 2009

103 — Anna Bojęś-Białasik — **Relikty późnośredniowiecznych konstrukcji drewnianych odkrytych podczas badań na terenie placu Szczepańskiego w 2009 roku**
The Relics of Late Medieval Wooden Structures Discovered During a Survey in Szczepański Square in 2009

115 — Marta Wardas-Lasoń, Mikołaj Łyskowski, Ewelina Mazurkiewcz — **Analiza historyczno-środowiskowych przyczyn i skutków występowania zanieczyszczenia związkami ołowiu i miedzi w otoczeniu ruin kościoła św. Szczepana w podłożu placu Szczepańskiego**
Analysis of Historical and Environmental Causes and Effects of the Occurrence of Pollution with Lead and Copper Compounds in the Precincts of the Ruins of St Stephen's Church in the Soil of Szczepański Square

129 Maria Bicz-Suknarowska
**Kościół św. Szczepana w świetle wyników architektonicznych nadzorów badawczych dokonanych podczas prac realizacyjnych nowej aranżacji placu Szczepańskiego w 2009 roku**
St Stephen's Church in the Light of the Results of Research-Oriented Architectural Supervision of the Rearrangement of Szczepański Square in 2009

137 Magdalena Goras
**Historia kościoła św. Szczepana**
The History of St Stephen's Church

151 Irena Palca
**O losach wyposażenia nieistniejącego kościoła św. Szczepana przy placu Szczepańskim**
The Lot of the Furnishings of Former St Stephen's Church at Szczepański Square

165 Waldemar Komorowski
**Zanim powstał plac Szczepański (XIII–XVIII w.)**
Before Szczepański Square Was Laid Out (13–18 Centuries)

193 Waldemar Komorowski
**Plac Szczepański**
Szczepański Square

225 Iwona Kawalla
**Handlowe oblicze placu Szczepańskiego**
The Commercial Side of Szczepański Square

257 Bolesław Wolny
**Wolni z placu Szczepańskiego**
The Wolnys from Szczepański Square. The Story of a Family

279 Leszek J. Sibila
**Krakowski drapacz chmur przy placu Szczepańskim 5 w dziele mistrza introligatorskiego Roberta Jahody *Księga pamiątkowa Powiatowej Komunalnej Kasy Oszczędności w Krakowie* w zbiorach Muzeum Historycznego Miasta Krakowa**
Kraków's Skyscraper at 5 Szczepański Square in the Commemorative Book of the District Community Savings Bank in Kraków by Bookbinding Expert Robert Jahoda in the Collection of the Historical Museum of the City of Kraków

297 Ewa Gaczoł
**Fotografie związane z placem Szczepańskim w zbiorach Działu Fotografii Krakowskiej Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, część 1**
Photographs Linked with Szczepański Square in the Collection of the Photography Department of the Historical Museum of the City of Kraków, Part 1

329 Joanna Gellner
**Fotografie związane z placem Szczepańskim w zbiorach Działu Fotografii Krakowskiej Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, część 2**
Photographs Linked with Szczepański Square in the Collection of the Photography Department of the Historical Museum of the City of Kraków, Part 2

361 **Inne artykuły** / Other Papers

363 Wojciech Przybyszewski
***Rok 1863* – album sapieżyński z fotografiami uczestników powstania styczniowego, wojskowych i wybitnych postaci ze świata polityki, nauki, kultury i sztuki**
*The Year 1863*. The Sapieha Album with Photographs Portraying Participants in the January Uprising, Military Men, and Eminent Figures from the Worlds of Politics, Science, and Culture and Art

389 Elżbieta Lang
**Z dziejów krakowskich pomników. Pomnik Artura Grottgera na krakowskich Plantach**
The History of the Monuments of Kraków. Monument to Artur Grottger in Planty Park

421 **Muzealne sprawy** / Museum Issues

423 Bożena Urbańska
**Thesaurus Cracoviensis – Centrum Interpretacji Artefaktów – nowy oddział Muzeum Historycznego Miasta Krakowa**
Thesaurus Cracoviensis. A Centre for the Interpretation of Artefacts – a New Branch of the Historical Museum of the City of Kraków

437 Katarzyna Bury
**Muzeum naprawdę dla wszystkich. Trasa zwiedzania dla osób z dysfunkcją wzroku i słuchu w Fabryce Emalia Oskara Schindlera**
A Museum Truly Accessible to All. A Tour Route Dedicated to Visitors with Vision and Hearing Impairment at Oskar Schindler's Enamel Factory

447 Genowefa Zań-Ograbek
**Kronika konserwatorska. Działania konserwatorskie w zachodnim segmencie zespołu pałacowego Pod Krzysztofory w latach 2011–2014**
From the Conservator's Chronicle. The Conservation of the West Part of the Krzysztofory Palace Complex in 2011–2014

459 Małgorzata Kaczmarczyk, Katarzyna Gwóźdź
**Konserwacja estetyczna dekoracji malarskiej pomieszczenia nr 321 w pałacu Pod Krzysztofory**
Aesthetic Conservation of the Decorative Painting of Room No. 321 at Krzysztofory Palace

465 Jacek Salwiński
**Kronika działalności Muzeum Historycznego Miasta Krakowa w 2014 roku**
The Chronicle of Activity of the Historical Museum of the City of Kraków in 2014

495 Jacek Salwiński
**Jerzy Segda (1932–2015), kustosz Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, kierownik oddziału Zwierzyniecki Salon Artystyczny**
Jerzy Segda (1932–2015), Custodian of the Historical Museum of the City of Kraków, Director of the Zwierzyniec Artistic Salon Branch